

בדהרבי אבותינו

עלון שבועי שע"י תלמוד תורה 'עטרת חיים' לבני תורה ק"ק תימן יע"א
בנשיאות מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

ר' הרא"ש 2 אלעד, ישראל. טל: 03-9097022

הגיליון מופץ בכל בני הכנסת ק"ק תימן בעיר אלעד ועוד..

פניני הלכה

טעם מנהגינו שהחתן אומר לכלה

'סבי שטר' וכו' בעת נתינת הכתובה

מתוך ספר שע"ה (אבה"ע סי' ר"ז הנ"ח)

למרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

מנהגינו שאומר לה החתן תחילה קודם שמוסר לה הכתובה, את הנוסח דלקמן, שנוכר כבר בדברי הגאונים, כשהוא אוחז את הכתובה בידו. ואומר אותו אחרי הרב מסדר הקידושין, שְׁמַקְרָא אוֹתוֹ פִּסְקָא פִּסְקָא כְךָ אָמוֹר, סְבִי שֵׁטֶר כְּתֻבָּתִיכִי וְכֹל מֵאִי דְחָאזִי לִיכִי כְתִיב בְּגוֹז: דְּבַהֲוֹן תִּיעֲלִין: לְרִשְׁוֹתִי לְדִידִי כְּדַת מִשָּׁה וְיִשְׂרָאֵל. וטוב שיפרש הרב תחילה, כי החתן יאמר, קחי שטר כתובתך, וכל מה שמחוייב לך (מאת החתן), כתוב בתוכה, שבהם תכנסי לרשותו לעצמו כדת משה וישראל. ואחר זה יאמר החתן את הנוסח דלעיל בקריוי כדבר האמור, וכשיסיים ימסור החתן את הכתובה ליד הכלה, והיא תקבלנה בשתיקה, ואחרי כן תמסרנה לאמה. והדעת נוטה שהכוונה בנוסח הנזכר לעיל, שתועיל הכתובה גם מדין שטר קידושין. דהיינו שאם יש חליה איזה חשש וספק בקידושין שנעשו מקודם, יועילו קידושין אלו שיהיו בשטר הכתובה, שהרי כתוב בה שהחתן אמר לכלה הוי לי לאנתו כדת משה וישראל: ובעיני יצחק שם האריך מאוד לבאר סעיף זה יעו"ש.

בנתיבי החינוך

הרב אליהו נהרי שליט"א מנהל הת"ת

כי עם קדוש אתה לה' אלדיך (דברים יד. ב)

מובא ב'מדרש הגדול' על פסוק זה בזה"ל: קדושה שהיא עליך היא גרמה לך, כי עם קדוש אתה לה' אלדיך, אתה קדוש לא תגרום לעם אחר להיות קדוש כיוצא בך.

בך בחר ה' אלדיך. אין לך אומה ששלחה ידה בישראל אלא הקב"ה נפרע ממנה. מצרים אמרו כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו (שמות א כב) כתיב בהן וניער פרעה וחילו בים סוף (תהלים קלו טו), סנחריב חירף וגידף שנאמר מי בכל אלהי הארצות (מלכים-שני יט כב), ויצא מלאך ה' ויך במחנה אשור (שם יט לה), היאך הכם כאדם ששותה כוס וזו היא גבורתו של הקב"ה. נבוכדנצר כתיב בו, אכלני הממני נבוכדנצר מלך בבל (ירמיה נא לו) וכתיב בו ופקדתי על בל בבבל (שם נא מד). אדום שהיא בוזת את ישראל כתיב בה, ולא יהיה שריד לבית עשו (עובדיה א יח), אמר הקב"ה לאומות העולם שוטים שבעולם אם נגע אדם בבנו שלמלך כלום יש לו חיים בעולם, וישראל הלא נקראו בנים שנאמר בנים אתה לה' אלדיכם (פסוק א), נוגעים אתם בהם ואני מניח אתכם, והלא כתיב כל הנוגע בכם נוגע בבכת עינו ולא נאמר אלא בבכת עינו (זכריה ב יב), כאדם שאין לו אלא עין אחת בלבד והיא חביבה עליו ביותר, וכל הנוגע בה מיצר לו עד נפשו. כך אמר הקב"ה כל המיצר לישראל כאילו הוא מיצר לפני שנאמר עמו אנכי בצרה (תהלים צא טו), ואומר בכל צרתם לו צר (ישעיה סו ט).

להיות לו לעם סגולה. אם יכנס אדם לגנו שלמלך ליטול סגולתו אין הורגים אותו, והם גנו שלמקום שנאמר אל גנת אגוז ירדתי (שה"ש ו א) או אם יכנס אדם לביתו שלמלך ליטול סגולתו אין הורגין אותו, כך ישראל הן סגולתו שלהקב"ה שנאמר להיות לו לעם סגולה. וע"כ העתקנו ושם עוד האריך וכאן קצרה היריעה.

מעלת ישראל שהם בני להשי"ת וע"כ ג"כ נאסר להם מאכלות אסורות כי הם עם הנבחר. ר"ל, שכאשר אנו מחנכים ילדינו לכל מיני דברים ובפרט למאכלות אסורות שהפרשה עוסקת בזה בהרחבה. נחנכם מטעם שאנו בני לה'. אנו צריכים להתנהג כבני מלכים, לא לאכול דברים אשר מזיקים לנשמה. אך מאידך יש לזכור מאמר חכמינו (ספרא קדושים ב, כ) תניא רשב"ג אומר, לא יאמר אדם אי אפשי בבשר חזיר, אבל יאמר אפשי ומה אעשה ואבי שבשמים גזר עלי, ע"כ. כלומר, הגוף תאב לאכול מאכלות אסורות ואינו קץ בהן, אך הנשמה סולדת מהן כי כך ציווני יוצרי. וכתבנו זאת מפני שאף על המאכלים הטהורים והכשרים, יש בדורנו אנשים ונשים המביעים סלידה, כגון, חגבים טהורים, גירפה שמותר לאוכלה, חלקים מסוימים בבהמה ועוף שלא אוכלים, דם בפה שאינו נראה לחוץ ועוד. ואין ר"ל שהאדם חייב לאכלם, אלא ר"ל שכאשר הוא מתנהג בסלידה, גורם שההבדל וההפרש בין הטומאה והטהרה תכזה אצל ילדיו.

ובדרך אגב נעיר בעניין אשר פשה בדורנו, שהרבה ילדים אומרים להורים, אני לא אוהב לאכול את זה ולא את זה וכיו"ב משפטים שונים. ועל הרוב דברים אלו שרשם מפינוק יתר, שמכניס לילדים רק מאכלים שנפשמם מחמדתם. ומי שזוכר מהמבוגרים שבנו, מעולם לא נשמע דברים כאלו אצל אבותינו ואמותינו. כולם היו אוכלים את אותו מאכל ללא יוצא מן הכלל. מלבד שדבר זה אינו חינוכי כלל, אלא אף גורם טרחה יתירה לאם הבית, וללחץ גדול בהכנות לשבת ובכלל, מפני שמצריך את האם לשהות עוד זמן מרובה במטבח. ולזה צריך לחנכם עוד כשהם קטנים מאוד, אך הבעיה היא שגם ההורים עצמם אינם משווים מדותיהם, האב אוכל כך והאם כך, ואז כשגדל הילד אינו מבין מאי שנא הוא שהוא חייב לאכול מאכל מסוים. וע"כ יש לאדם לתקן עצמו תחילה, ואיזו היא אשה כשרה העושה רצון בעלה, ואכמ"ל.

ונסיים בהבטחת התורה, בדבר שכולם חפצים, שלבניהם יהיו חיים טובים, ולא ח"ו יסבלו או יצטערו, מה שמובא בגמרא (מכות כג) על פסוק 'למען ייטב לך ולבניך אחריו כי תעשה הישר בעיני ה' (דברים יב, כח): צא ולמד מתן שכרן של מצות, אם הדם שנפשו של אדם קצה ממנו, הפורש ממנו זוכה לו ולבניו אחריו, ק"ו לגזל ועריות שנפשו של אדם מתאוה להם, ע"כ. והמביט בפרשתינו ימצא שהבטחה זה חוזרת כמה וכמה פעמים בעניין המאכלות הכשרות. כנראה מפני שזה גם משפיע על טבעו של האדם כמובא בחז"ל ואכמ"ל, ונמצא שזרעו מושפע ממנו הן לטוב והן למוטב. ע"כ יקדש עצמו וב"ב וכולם יהיו קדושים.

יתגררו מיושב מרום, האנשים הצנועים המתנדבים ממתת ידם, וקופצים ראשונה כנחשון בינם, לשלל מקום תורה כרצון בורא עולם, משפחת **עוז ארי** יצ"ו. יהא רעוא שיונו לראות כל צאצאיהם יראי ה' מרבים כאבותינו הקדושים, תלמידי חכמים נבונים וידועים מרביצי תורה רבנים, גבריאות איתנה ואורך ימים ושנים, אבי"ר.

תפארת בנים

מפעילויות תלמידי הכיתות, ומסיבות סיום לחומשים ומשניות ועוד...

פתרונות לפרשת 'עקב'
אחודה חידה! ולדבקה בו (דברים ד. טו),
 והכוונה להדבק בדרכיו או בחכמים כמובא
 במדרשים ובמפרשים.
הזוכה: מי שהכל שלו.
מי בתמונה: טרם נפתרה!

אחודה חידה!
מלה שמתפרשת לשני פנים
לפן חיובי ולפן אחר
 בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

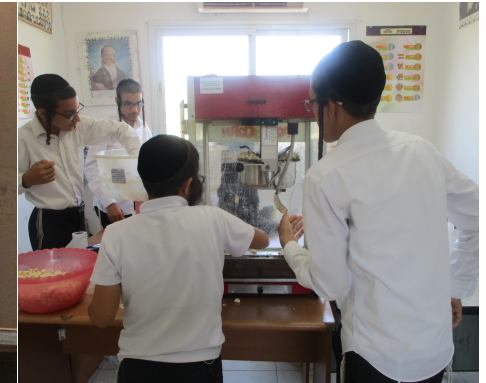
לרפואת
אפרת בת נתנאל
יהודיה בת אוריאל
אהרן בת שבחע"י

מי בתמונה?

בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

לרפואת
חיים בן ציביה
ושושנה עשירה
בת חממה
בת שבחע"י

עשיית וחלוקת פופקורן וצמר גפן מתוק

לזש"ק
תומר ישראל בן יעקב
ואודליה בת מנשה

לעילוי נשמת
מרת חביבה בת רחמה
אוחזינה ע"ה תנעב"ה

לעילוי נשמת
מוהר"ר חיים בן שלמה עדני זצוק"ל
מרא דאתרא דאליכין, תנעב"ה

ראה אנכי (דברים יא. כו)

ראה אנכי וגו' וסמיך ליה לא יתיצב איש בפניכם פחדכם ומוראכם - לומר שאם האדם לומד עשרת הדברות ורואה שה' אחד ושמו אחד הוא שאנכי ה' אלהיך, אז מובטח לו שלא יפחד מכל דבר רע ולא משום אדם רע, וזהו שנסמך ראה אנכי כלומר עשרת הדברות שתחלתן אנכי וכו' ואז לא יתיצב וגו' (כך שמעתי מפי מ"ו).

(צירור החיים)

ראה אנכי נתן לפניכם וגו' (דברים יא. כו)

צ"ל ד א', למה אמר ראה בלשון יחיד ואח"כ לפניכם בלשון רבים.

ב', למה אמר נתן בלשון עתיד ולא אמר נתתי כמ"ש אח"כ בפרשת נצבים.

ג', מה ענין נתניה זו של ברכה וקללה בבאם לארץ ישראל שאם הוא כדי לקבל המצות באלה ושבועה, יעשו כן עתה במקומם.

ולעד"ן בפירושו הענין הזה שפרשיות הללו שמתחלת ועתה ישראל באו סמוכות וקשורות זו אחר זו בעניין זכיות קניית ארץ ישראל ובתחלה הזהיר בשמירת התורה והמצוות למען נאריך ימים עליה ובאר הטעם בפ' שאחריה כי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה למטר השמים תשתה מים ע"י דרישה מאת הבה, ותמיד עיני ה' בה משום דלית לה עיינין דמיינן נבעיין, ולזה צריכין ישראל בניה להתמיד במצות להעלות לפניו נ"ר, שעיי"ו והיו עיני ולבי שם כל הימים. ואחר הקדמות אלו שבשתי הפרשיות הללו אמר בפ' שאחריה, והיה אם שמוע תשמעו אל מצותי אז ונתתי מטר ארצכם וכו' ואם ח"ו יחטאו יהיה בהיפך אח"כ בפ' שאחריה ביאר כי אם שמר תשמרון את כל המצוה הזאת באהבה, יוריש ה' מלפניכם גוים גדולים ועצומים מכם וגם כל המקום אשר תדרוך כף רגלכם בו לכם יהיה שתקנו אותו ותקדשוהו לכם קדושת עולם ועתה בפ' זו ביאר אופן הקידוש וז"ש ראה אנכי נתן לפניכם היום מצות ברכה וקללה וכו' והיה כי יביאך ונתת את הברכה על הר גריזים וכו' ובוה תתקדש לכם הארץ ולזה תמצא בדרוז"ל שהיו צריכים ישראל לומר הברכות והקללות בלשון הקדש דוקא ומעומד וע"י כל ישראל כי היא מצוה ונצטוו בה כך כדי לקדש א"י לכל מצות התורה וזה יהיה כשיקבלו עליהם בה המצות באלה ושבועה או ח"ו יעברו עליהם תאבדם ותקיאם. ואם יקיימום ובברכה כשישמרו אותם ייטב להם ויאריכו ימים עליה והדבר תלוי בה מטעם כי המצות משפט אלדי הארץ וענין זה כמו שעושינן לדורות כשרוצים להוסיף על הבית והעזרות כדי לקדשם בקדושת ביהמ"ק ומ"ש ראה בלשון יחיד ולפניכם לשון רבים לפי שאינה ראייה חושית גשמיית אלא ראייה שכלית רוחנית ובבחינתה זו כל ישראל בחד גוף אחד. אבל בענין מעשה המצות בפועל אמר נתן לפניכם בלשון רבים, שבבחינת המעשה כל ישראל הם אנשים מרובים, אבל בפ' נצבים אמר ראה נתתי לפניך כלם בלשון יחיד שבין בחיים ובטוב. בין בבחירתם כולם בשכל וברוחניות. ומ"ש כאן נתן, ולהלן אמר נתתי, שכאן הוא מצוה אותן לעתיד כשיכנסו לארץ ויעברו את הירדן, אבל להלן שכבר הזכיר החיים והטוב והפכם בפרשת והיה כי תבא, אמר ראה נתתי בלשון עבר.

(משכיל דרש' למהר"י קורח זצ"ל)

בדרכיהם אתהלך...

עכשיו חזרו לשיבה! (ח"ב)

מתוך רצון להגיע לשיבה בכל מחיר, החלו לפסוע במהירות ברגל בכביש הראשי לכיוון בני ברק, והנה להפתעתם הרבה ראו אוטובוס מהיר עובר על פניהם. אחד החברים פנה לרעהו "בוא נרוץ, אולי יפתח לנו הנהג את דלת האוטובוס" - והחל לרוץ במהירות. חבירו מיהר לרוץ בעיקבותיו כשהוא חושב בלבו, מה תכלית בריצה זו? הרי אין כאן תחנה! זאת ועוד, ידוע לכולם שבכביש מהיר זה הנקרא אוטוסטרדה, העצירה אסורה לכל כלי רכב. שני הבחורים המשיכו במרוצתם, והנה הפלא ופלא! נהג האוטובוס, שהבחין בריצתם החפוזת האט את נסיעתו המהירה, עצר והמתין לבואם. באדיבות יוצאת מן הכלל שאל למחוז חפצם, משקיבל את התשובה "בני ברק" אמר להם - "עלו". נפעמים ונרגשים עלו הבחורים לאוטובוס, והרגישו ממש שיד ההשגחה העליונה מלווה אותם בדרכם. האוטובוס היה מלא באנשים רבים, מכיון שקרתה תקלה והאוטובוסים הקודמים לא יצאו לדרך. לרוחתם גילו, שנותר מושב פנוי שמתאים בדיוק לשניהם, אשר משום מה לא התיישבו בו אנשים אחרים, בשמחה רבה התיישבו בספסל ושחזרו לעצמם את הנעשה עמם בדקות האחרונות.

עתה הבינו למפרע מדוע עכבם רבנו בביתו עד לשעה מאוחרת זו. הוא חזה בעיניו את התקלה באוטובוס, ומתוך דאגתו הכנה והאמיתית לתלמידיו, אמר מוטב שישבו פה עמי בבית ונעסוק בדברי אלהים חיים, מאשר יאלצו להמתין זמן רב בתחנה הציבורית, בה קשה מאוד להנצל ממראות אסורות.

האוטובוס המשיך בנסיעתו המהירה לכיוון ב"ב, ובסייעתא דשמיא הספיקו הבחורים להגיע לשיבה, ולקבל יחד עם חבריהם פני שבת מלכתא מתוך שמחה והתרוממות הנפש.

(דרך צדיקים ח"א עמ' 227)

לעילוי נשמת חיים בן יחיא נהרי ז"ל, אוריאל אהרן בן אליהו פרץ ז"ל,
דוד בן סעיד בשארי ז"ל, יוסף בן יחיא נהרי ז"ל, ר' אברהם בן יצחק דאוד טביב זצ"ל,
יפה בת יחיא נהרי ע"ה, תנצב"ה

תפארת בנים

חכמי תימן

הרב שלמה ב"ר סאלם עינא זצ"ל נולד בערך בשנת תר"ן. אביו נפטר עליו כשהיה בן ארבע שנים, ועל כן כבר בצעירותו יצא לעבוד לפרנסת הבית במקצוע הצורפות, ובזמנו הפנוי ישב ולמד תורה. בזכות התמדתו בלימוד התורה, היא החלה להשקותו ממעינות החכמה, ואכן, חשקה נפשו בתורה והוא הגה בה יומם ולילה יחד עם בנו, וביחוד עם מארי סולימן שהיה לו לחברותא. הלך וגדל בתורה, ונכנס לפרד"ס. במשך הזמן למד הלכות שחיטה, ושחט ללא כל תמורה. עלה ארצה והתגורר בכפר גבירול ליד רחובות, עסק בלימוד תינוקות של בית רבן, וחדש כתובות שאבדו לכל מבקש. למד וכתב חידושי תורה. במיוחד בגימטריאות, ראשי תיבות וקבלה.

היום האחרון לשנת הלימודים ה'תשע"ח נחתם בערב קדוש ומרומם עם לימוד אבות ובנים, כאשר את הערב כיבד הרה"ג אבירן יצחק הלוי מחה"ס 'איש ימיני ועוד, נין הראב"ד האחרון לגלות תימן מוהר"ר יחיאל יצחק הלוי זצ"ל. בערב זה למדו האבות עם הבנים נושא 'קדושת ישראל' החשוב לדורינו זה ובפרט לימי חופשת בין הזמנים. גם חולקו תעודות הצטיינות והערכה. כאשר כל מלמד ומלמד הדגיש שעל פי האמת כולם היו צריכים לקבל תעודה, אך מכיון שא"א נאלצו לשדד מערכות ולהחליט החלטות אשר היו קשות עליהם. כל תלמיד אשר קיבל את התעודה, קיבלה מהרה"ג אבירן יצחק הלוי שליט"א כאשר הוא מרעיף עליו ברכות עם חיבוק ונשיקה. גם נשא דברים המפקח החשוב הרה"ג משה קלצקין שליט"א, וחתם את הערב בדבריו הנלהבים הרה"ג אבירן יצחק הלוי שליט"א, אשר התפעל מאוד מהתלמידים ונדב לכולם ספר 'איש ימיני'.

המשך תמונות בעמוד שתיים

התודה...

הברכה...

לאיש אשר לו יאנת הגדולה, והוא צנוע ועניו אל הכלים נחבא, וידיו רב לו ועוד לאחיו נחיה, תמיד בין הראשונים הוא נמצא, וכבוד התורה ולימודה אצלו נמצא ראשונה, הי"ה אוריאל קורש הי"ו. יהי רצון שיתמלאו כל משאלות לבו לטובה, ויראה כל זרעו מגדולי הדור הבא, יראים ושלמים כרצון בוראו, ואנושר ועושר יהיו מעת חלקו, עם אנרך ימים ושנים ובריאות איתנה, ויתקיים בו אנרך ימים בימנה ועושר וכבוד בשמאלה, אכ"י.

הערות. הארות ותשובות לחידות ניתן לשלוח לפקס: 03-9130009 או במייל: Nahari@enativ.com

לזש"ק

יובל בן דוד

ורות בת זכריה

לזש"ק

שלום בן יעקב ומירב

טליה בת מנשה